

Conclusie door Jozef De Witte

Aan het eind van dit seminarie, wil ik even de titel ervan in herinnering brengen. Die spreekt van religiositeit, niet van religie. Het was er ons niet om te doen om te onderzoeken hoe de religieuze teksten zich verhouden tot seksuele geaardheid, wel om na te gaan die die teksten geïnterpreteerd worden, en vooral hoe de beleving en de praktijk eruit ziet, niet de theologie dus.

Wij hadden de bedoeling om - tegenover het simpele zwart-wit beeld, het wij-zij denken, de polarisering - een genuanceerder verhaal te brengen, en de vraag te stellen naar het hoe en waarom van dit soort beeld.

Als Centrum wilden we zowel onderzoekers als mensen “van op het terrein” aan het woord laten, en daardoor dus ten volle onze forumfunctie vervullen. Vanuit deze forumfunctie willen we ook actuele, zelfs controversiële thema’s aanpakken, en zo een maatschappelijke discussie stimuleren én er zelf ook aan bijdragen. In dat maatschappelijk debat zit duidelijk beweging. Er is vandaag gesproken van ‘seksuele democratie’, en terecht: het gaat inderdaad om een politieke kwestie, het gaat om de macht om de samenleving mee vorm te geven.

Daarmee geven we mee uitvoering aan het Interfederaal Actieplan tegen homofobie, waarbij we ons natuurlijk concentreren op onze wettelijke bevoegdheden. Het Centrum is namelijk niet bevoegd voor transgender, het Instituut voor Gelijke van Vrouwen en Mannen wel, maar dat ontslaat het Centrum niet om in zijn werkzaamheden volop de gender-dimensie mee in rekening te brengen. Zo blijven wij zoeken naar verklaringen waarom het overgrote deel van de meldingen over seksuele geaardheid door mannen gebeurt, en dus in heel beperkte mate door vrouwen. We hebben daar geen antwoord op, en willen dat verder onderzoeken.

Het Centrum vroeg in zijn memorandum n.a.v. de verkiezingen van mei 2014 om een globale en structurele aanpak van homofobie in het onderwijs. Ook daarin moet onderwijs volop inclusief worden. Willen we een maatschappij met burgers die zich niet laten meeslepen in polarisering en stereotypering, dan heeft het onderwijs een cruciale rol te spelen. In datzelfde memorandum vroegen we ook om de problemen inzake ouderschap aan te pakken.

Onderzoek is en blijft erg belangrijk, omdat er nog heel wat blinde vlekken zijn. Het Centrum vroeg ooit om de beleving van holebi-seksualiteit bij arbeiders te onderzoeken, en toen bleek hoe verschrikkelijk dat was om die doelgroep te bereiken. Ondanks die nood aan onderzoek, horen we dat in Vlaanderen het bestaan zélf van de zogenaamde ‘steunpunten’ voor onderzoek onder druk staat. De laatste jaren is quasi alle onderzoek rond LGBT gebeurd in het kader van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. Als dat zou wegvallen, is het risico reëel dat er straks nog nauwelijks onderzoek gebeurt. In Wallonië is onderzoek rond LGBT zelfs nog grotendeels braak terrein.

Gelinkt aan onderzoek is universitair onderwijs. In Vlaanderen is de master gender en diversiteit gestart – maar wat in Wallonië? Deze studiedag toont nochtans aan dat er nood is aan grondige en kritische analyses van maatschappelijke debatten, om de eenzijdige beeldvorming te doorbreken, die alleen maar in de kaart speelt van polarisering en stigmatisering.

Op de recente studiedag van het Europees Bureau voor de Grondrechten (FRA) werd gezegd dat de EU LGBT Roadmap er zou komen. De nieuwe EU-Commissaris voor Justitie, Vera Jourova, heeft daar verklaard dat ze in samenwerking met de lidstaten wil werken aan een actieplan. Welke rol wil en zal

België spelen in de realisatie van dit plan? Maar een plan is natuurlijk geen einddoel, zoals Martine Reicherts het op die FRA-studiedag stelde: *“This action plan would be an important signal to LGBTI persons all across the EU. But as important as it is to have an action plan, it is not an end in itself. The action plan is a vehicle. To carry concrete, realistic and relevant content with meaningful projects and objectives. Because what counts in the end is whether we really make a difference in people's lives.”*

Daar gaat het inderdaad om: een reëel verschil maken in het leven van holebi's in ons land. En dus is het ook de vraag of en hoe de overheden in België dit Europees initiatief zullen gebruiken om ook in ons land stappen vooruit te zetten.

Ik wil alle medewerkers van het Centrum danken die hebben bijgedragen aan het succes van deze dag, net zoals de sprekers, de moderator en de panelleden. Dank ook aan het BIP om ons te hebben ontvangen, en dank ten slotte aan de tolken die ons de hele dag hebben bijgestaan.